

FFS 1984:47

Utkom från trycket 1984-08-24

Chefens för flygvapnet föreskrifter om medicinska krav på personal i flygtjänst vid försvarsmakten, i angivna delar även gällande radarjaktledare och flyg-/trafikledare;

utfärdad den 1 augusti 1984.

Med stöd av anställningsförordningen (SFS 1965:601) 6 och 7 §§ föreskriver chefen för flygvapnet följande i samråd med chefen för marinen, chefen för armén, försvarets sjukvårdsstyrelse och statens arbetsmarknadsnämnd.

1. Tillämpning

1.1

Dessa bestämmelser skall tillämpas i samband med antagning till tjänstgöring samt vid den fortsatta övervakningen av personalens fysiska och psykiska lämplighet för fortsatt tjänst.

1.2

I de fall någon, som redan antagits till flygtjänst och härvid uppfyllt då gällande medicinska krav, ej längre kommer att fylla kraven på att dessa skärpts i nedanstående bestämmelser, skall vederbörande likväl kunna godkännas efter prövning jml p 1.4.

1.3

Om den undersökte ej uppfyller de medicinska kraven, kan ett godkännande av vederbörande ske endast om flygsäkerheten inte kan förmodas bli påverkad härav. Vid denna bedömning, som skall göras av CFV, tas erforderlig hänsyn till vederbörandes förmåga, skicklighet och erfarenhet.

1.4

Protokoll jämte utlåtande skall efter avslutad undersökning insändas till C FS/FM. Denne har att fastställa vilka av de sålunda prövade som uppfyller de medicinska kraven som gäller för avsedd tjänstgöring.

2. Hälsokrav

6.1 Allmänt krav

Den undersökta skall ha konstitutionella förutsättningar för avsedd tjänst och får inte förete:

- a) medfödd eller förvärvad defekt eller lyte
- b) latent, akut eller kronisk funktionsnedsättning
- c) skada- eller resttillstånd efter medicinsk behandling som skulle kunna medföra en sådan grad av funktionsinskränkning att denna kan inverka ogynnsamt på förmågan att fullgöra avsedd tjänst.

2.2 Psyke

Aktuellt eller tidigare sjukligt tillstånd enligt nedan utgör hinder:

- a) psykotiska tillstånd
- b) personlighetsstörning av allvarlig art
- c) karaktärs- eller symptomneuros
- d) alkoholism
- e) missbruk av stimulantia eller bedövande medel

2.3 Nervsystem

Den sökande får inte förete anamnestisk eller diagnostiserad:

- a) epilepsi
- b) migrän eller annan svårare form av huvudvärk
- c) annan sjukdom eller skada i centrala eller perifera nervsystemet vars verkningar kan inverka på flygsäkerheten eller fullgörandet av avsedd tjänst
- d) medvetanderubbning utan godtagbar medicinsk förklaring.

2.4 Hjärta och kärlsystem

Den undersökta får inte uppvisa sådan hjärtabnormitet eller sjukdom inom cirkulationsorganen som kan inverka ogynnsamt på avsedd tjänst.

Det systoliska och diastoliska blodtrycket får utan behandling inte avvika väsentligt från normalvärdena.

2.5 Luftvägar och lungor

Sjukliga processer i luftvägar, lungor, mediastinum eller pleurae samt minskning av lungvolymen, orsakad av skador i bröstkorgsväggen eller av kirurgiskt ingrepp, som kan medföra nedsättning av andningsfunktionen utgör hinder.

2.6 Mag- och tarmkanal

Sjukdomar med betydande funktionsrubbing av mag- och tarmkanal eller dess adnexae liksom medfödd eller förvärvad abnormitet, defekt eller skada eller resttillstånd efter behandling som kan inverka ogynnsamt på avsedd tjänst, utgör hinder.

Tillstånd i matsmältningskanalen eller dess adnexae, som kan orsaka plötslig inkapacitet under flygning, i synnerhet passagehinder förorsakad av konkrement, striktur eller kompression skall liksom upprepade attacker av tarmvred i anamnesen och bråck med risk för inklämning utgöra hinder för flygtjänst.

2.7 Ämnesomsättning, blod och lymfatiskt system

Väsentliga metaboliska, näringsmässiga eller endokrina rubbningar utgör hinder.

Sjukdomar i blod eller lymfatiskt system utgör hinder.

Mjältförstoring utgör hinder.

2.8 Urin- och könsorgan

Allvarliga sjukdomar i njurar, urinvägar eller könsorgan med adnexae, eller symtom på sådana, utgör hinder.

Alla följder av sjukdom eller behandling, som kan medföra plötslig funktionsnedsättning i njurar eller urinvägar, såsom passagehinder förorsakade av konkrement, striktur eller kompression, utgör hinder. Allvarligare menstruationsbesvär utgör hinder för flygtjänst.

Graviditet utgör hinder för flygtjänst. Sådan tjänst får återupptagas tidigast tre månader efter graviditetens slut dock först efter att amning avslutats.

Efter i förtid avbruten graviditet må flygtjänst återupptagas efter sjukskrivningens slut.

2.9 Rörelseapparat

Sjukdomar eller skador i ben, leder, muskler och senor med för flygtjänsten väsentlig funktionsinskränkning utgör hinder.

2.10 Ögon

Medfödd defekt, sjukdom eller skada i ögonen, dess adnexae eller rörelseapparat, som kan förväntas inverka störande på synfunktionen utgör hinder.

2.11 Öron, näsa, mun och halsorgan

Hinder utgör:

- a) allvarlig deformitet eller allvarlig akut eller kronisk sjukdom i munhåla, käkar eller övre luftvägar
- b) talfel
- c) störning av balanssinnet
- d) varje aktiv sjuklig process, såväl akut som kronisk i inner- eller mellanöra.

Hinder för flygtjänst utgör:

- e) permanent nedsättning av örontrumpetens funktion
- f) avtagbar protes.

3. Synkrav

3.1 Allmänt krav

- a) godtagbar synskärpa (se 3.2)
- b) normala synfält
- c) normalt färgseende
- d) närseende svarande mot Jaeger 3 på ett avstånd av 30-50 cm och Jaeger 10 på ett avstånd av 100 cm.

3.2 Synskärpekrav

- a) för flygförare och navigatörer lägst 1,0 på vardera ögat utan korrektion x)
- b) för färdmekaniker och meteorologer synskärpa lägst 1,0 på vardera ögat med eller utan korrektion.
Refraktionen får härvid ej överstiga +/- 3 D i någon meridian x)
- c) för flygledare och radarjaktledare synskärpa lägst 0,7 på vardera ögat med eller utan korrektion.
Refraktionen får härvid ej överstiga +/- 3 D i någon meridian x)

x) Vid ålderssynthet (pres-byopi) godkänns vederbörande för flygtjänst med erforderliga korrektionsglas.

3.3 Korrektionsmedel

Uppfylls ett synkrav endast med hjälp av korrektionsglas krävs att:

- a) korrektionsglas skall bäras som ordinerats av läkare eller legitimerad optiker med hänsyn till i tjänsten förekommande uppgifter

- b) reservglas, omedelbart tillgängliga. skall medföras under flygtjänst
- c) erforderlig korrektion ej medför dubbelseende
- d) kravet på fjärr- resp närsyn uppfylls med hjälp av ett par korrektionsglas.

3.4 Övrigt

- a) Defekter i central eller perifer samsynsfunktion utgör hinder.
- b) Störningar i ögonmuskelbalansen (heterofori), mätt på ett avstånd av 6 m med bruk av enl ovan erforderliga korrektionsglas, får ej överstiga:
 - 2 prismadioptrier vid hyperfori
 - 8 "- esofori
 - 8 "- exoforiunder förutsättning att kompenstation genom fusionsreserverna på för tjänsten erforderliga synavstånd ej föreligger.
- c) Kända eller påvisbara defekter i förmåga till mörkerseende utgör hinder.

4. Hörselkrav

Vid undersökning i tyst rum skall den undersökte uppfatta 20 dB på frekvenserna 500, 1000, 2000 och 3000 Hz på vardera örat.

5. Mått- och viktbegränsningar

Med undantag för vad som anges i punkt 5.6 gäller för besättningsmedlemmar i flygplan och helikopter inom försvarsmakten nedanstående mått- och viktbegränsningar (i vissa fall också för passagerare). I de fall totallängden underskrider 160 cm eller överskrider 190 cm finns starka skäl förmoda att vederbörande under- eller överskrider dessa begränsningar.

5.1 Sitthöjd (A-mått):

min 89,0 cm
max 99,0

5.2 Sittdjup (C-mått):

min 57,0 cm
max 67,0

5.3 Knähöjd (D-mått):

min 52,0 cm
max 61,0

5.4 Vikt:

min 56 (52)
max 86 (92) kg x)

5.5

Även andra antropometriska delmått finns specificerade (ev flygplansbundna) som kan utgöra hinder.

x) Siffror inom parentes anger godtagbara gränser för vissa flygplanstyper.

5.6

För annan personal i flygtjänst inom armén eller marinen än i förarbefattning gäller som övre gräns en maxlängd på 195 cm och maxvikt på 95 kg. Delmått är endast undantagsvis av intresse.

Dessa föreskrifter träder i kraft en vecka efter den dag, då föreskrifterna enligt uppgift på författningen utkommit från trycket i Försvarets författningssamling.

Genom kungörelsen upphävs tjänstemeddelanden från försvarets sjukvårdsstyrelse (Tsjv 1962:12, bil 9) angående föreskrifter för till flygtjänstgöring inom krigsmakten avsedd personal etc och tjänstemeddelanden för krigsmakten (TKG 440:700223) angående synkrav i samband med flygning.

På uppdrag av chefen för flygvapnet

B Lönnbom
Chef för flygstaben

L Laurell
(Chef för flygstaben
flygmedicinska enhet)